

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Michala Bobka a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupen Mgr. et. Mgr. Petrou Petřou, advokátkou se sídlem Jeronýmova 814/3, Hradec Králové, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 6. 2022, č. j. 32 Ad 7/2021-48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni Mgr. et. Mgr. Petře Petřou **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 3 900 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady tohoto zastoupení nese stát.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Spor v projednávané věci se týká žádosti o starobní důchod, kterou žalobce podal dne 4. 4. 2017 s datem přiznání starobního důchodu od 7. 4. 2017. Žalovaná žádost zamítla rozhodnutím ze dne 7. 9. 2017, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), v němž dospěla k závěru, že žalobce nezískal ke dni 7. 4. 2017 potřebnou dobu pojištění pro přiznání starobního důchodu. Ve věci následně proběhla dvě kola řízení o námitkách. První rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2018, č. j. X, jimiž byly námitky žalobce zamítnuty,

zrušil Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 11. 6. 2020, č. j. 32 Ad 7/2018-116. Žalovaná proto vydala dne 9. 3. 2021 nové rozhodnutí č. j. X, jímž opětovně námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V návaznosti na závazný právní názor krajského soudu žalovaná sice některé doby pojištění žalobce nově započítla, přesto však dospěla k závěru, že žalobce nadále nesplňuje podmínky pro přiznání starobního důchodu. K datu 7. 4. 2017, od něhož žalobce žádal o přiznání starobního důchodu, totiž získal dobu pojištění jen v délce 30 roků a 344 dnů. Nesplňoval tak podmínku získání 33 let doby pojištění uvedené v ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Stejně tak nesplnil ani podmínky pro přiznání starobního důchodu stanovené v § 29 odst. 3 písm. a), § 29 odst. 2 a § 29 odst. 3 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

[2] Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl v pořadí druhou žalobu podanou žalobcem v této věci. Dospěl k závěru, že žalobci se nepodařilo prokázat, že období jeho tvrzeného zaměstnání ve společnosti FOFRSPOJ s. r. o. v době od 1. 1. 2004 do 16. 9. 2014, s výjimkou období od 1. 1. 2005 do 31. 1. 2005, je dobou pojištění pro vznik nároku na starobní důchod ve smyslu § 28 zákona o důchodovém pojištění. Není podstatné, že nadále trval zaměstnanecký vztah, nýbrž to, zda žalobce vykonával pro zaměstnavatele výdělečnou činnost ve smyslu § 27 zákona o důchodovém pojištění, což prokázáno nebylo. Stejně tak nebyla prokázána doba pojištění u původního zaměstnavatele ČSD, neboť právní nástupce České dráhy a. s. již nedisponuje žádnými doklady k ověření, zda žalobci byla náhrada mzdy z neplatného rozvázání pracovního poměru vyplacena. Krajský soud zdůraznil, že důkazní břemeno leží na žalobci. Tuto skutečnost tak nelze přičítat k tíži žalované, neboť ta vyvinula nezbytnou součinnost za účelem jejího ověření. Naopak žalobce ani ve správním řízení navazujícím na první zrušující rozsudek (č. j. 32 Ad 7/2018-116) žádný další doklad nedoložil.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalované

[3] Rozsudek krajského soudu napadá žalobce (stěžovatel) v celém rozsahu kasační stížností. Její důvody spatřuje v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Navrhuje, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel namítl, že jeho pracovní poměr pro zaměstnavatele FOFRSPOJ s. r. o. v období od roku 1999 do 2014 trval, což doložil rozsudky civilních soudů o neplatnosti výpovědi. Splňoval proto podmínku § 8 zákona o důchodovém pojištění, tedy být účasten nemocenského pojištění podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“). Skutečnost, že byl v daném období účastníkem nemocenského pojištění (a v době od 10. 1. 2005 do 20. 1. 2005 mu bylo dokonce vyplaceno nemocenské, přičemž tato doba byla započítána i jako doba důchodového pojištění) plyne rovněž z obsahu správního spisu. Stěžovatel přitom zpochybnil závěr, že v daném období fakticky nevykonával výdělečnou činnost. Namítl, že nadále prováděl pro zaměstnavatele činnost jako technik, kdy likvidoval normativní zásoby a prodával zbytkové kabely. Dosahoval tedy příjmů započitatelných do vyměřovacího základu

pokračování

pojištěnce, neboť z této činnosti si ponechával výtěžek z prodeje, což byla jeho mzda; skutečnost, že ji zaměstnavatel jako mzdu nezaúčtoval, mu nemůže jít k tíži.

[5] Stěžovatel se dále dovolává § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, pokud jde o započítání doby pojištění v případě neplatného ukončení pracovního poměru. V souladu s § 69 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, měl nárok na náhradu mzdy, a to až do okamžiku skončení pracovního poměru, tj. až do 16. 9. 2014. Účast na důchodovém pojištění v podobě poskytnutí náhrady mzdy lze přitom podle nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2005, sp. zn. II. ÚS 348/04, promítnout do zápočtu doby pojištění. Není přitom rozhodné, zda stěžovateli byla náhrada mzdy skutečně vyplacena, či ji vymáhal. Vyjádření jednatele společnosti FOFRSPOJ, s. r. o., že tato společnost od 1. 1. 1999 nevykonávala žádnou činnost, je bez významu, jelikož zaměstnavatel byl pracovněprávní smlouvou zavázán přidělovat stěžovateli práci a za ni mu vyplácet mzdu. Konečně odkázal na právní větu rozsudku krajského soudu ze dne 16. 9. 2013, č. j. 2 Ad 56/2012-81, dle níž lze považovat dobu pojištění za prokázanou, pokud zaměstnavatel nepředložil přehledy o vyměřovacím základu a existují důkazy o trvání pracovního poměru.

[6] Obdobné námitky stěžovatel vznesl i ve vztahu k nezapočítání doby pojištění u zaměstnavatele České dráhy, a. s. (dříve ČSD). I v tomto případě stěžovatel namítl, že prokázal trvání pracovního poměru v důsledku neplatnosti výpovědi, za což mu náležela náhrada mzdy, a tudíž by tato skutečnost měla být promítnuta rovněž do zápočtu doby pojištění. Znovu zopakoval, že je relevantní pouze to, zda trval jeho pracovní poměr a v rámci něj vykonával výdělečnou činnost, případně mu náležela náhrada mzdy. To přitom stěžovatel náležitě doložil.

[7] Závěrem stěžovatel odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2022, č. j. 26 Co 100/2022-369, jímž mu byla přiznána náhrada škody ve výši ušlého zisku způsobené mu vydáním nezákonného rozhodnutí o uložení trestu zákazu řízení motorových vozidel. Namítl, že tuto skutečnost by měla žalovaná zohlednit a započítat do doby trvání důchodového pojištění.

[8] Žalovaná ve svém vyjádření navrhla kasační stížnost zamítnout. Zdůraznila, že požadavek na započtení doby, kdy byl stěžovateli nezákonně uložen trest zákazu řízení motorových vozidel, byl uplatněn až v kasační stížnosti a navíc postrádá oporu v zákoně. Dále připomněla, že důkazní břemeno ohledně prokázání účasti na pojištění u společnosti České dráhy leželo na žalobci. Pokud jde o pracovní poměr u společnosti FOFRSPOJ, s. r. o., žalovaná zopakovala, že nebyla prokázána účast na pojištění (nikoli zaměstnání). Neexistovaly žádné relevantní podklady, z nichž by vyplývala doba pojištění odpovídající § 27 zákona o důchodovém pojištění. Svévolný příjem získaný rozprodejem zaměstnavatelova majetku nelze považovat za činnost zakládající účast na pojištění. Na tom nic nemění ani stěžovatelem dovolávaná judikatura.

III. Právní posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) se nejprve zabýval splněním formálních podmínek kasační stížnosti. Konstatoval, že kasační stížnost je přípustná. Kasační stížnost

je rovněž přijatelná smyslu § 104a s. ř. s., neboť nastoluje právní otázku, která nebyla doposud judikaturou NSS řešena, a spočívá ve vyjasnění požadavku vykonávání výdělečné činnosti „v rozsahu, který zakládá účast na pojištění“ podle § 27 zákona o důchodovém pojištění ve vztahu k ochraně zaměstnance při neplatném rozvázání pracovního poměru (§ 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Napadený rozsudek proto NSS přezkoumal v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vadu, ke které by musel přihlédnout i bez návrhu (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Z podání účastníků řízení a obsahu správního spisu je zřejmé, že mezi účastníky je sporná otázka doby pojištění stěžovatele, pokud jde o období od 2004 do 2014, v němž byl stěžovatel zaměstnán u společnosti FOFRSPOJ, s. r. o., a dále doba pojištění stěžovatele u zaměstnavatele ČSD (nyní České dráhy a. s.). Zatímco se stěžovatel uvedených dob pojištění dovolává s poukazem na rozsudky soudů v civilních věcech, které konstatovaly neplatnost ukončení pracovního poměru u zaměstnavatele ČSD (rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 23. 11. 1989, č. j. 10 C 80/88-88) a zaměstnavatele FOFRSPOJ, s. r. o. (rozsudky Okresního soudu v Hradci Králové, č. j. 17 C 255/99-27 a č. j. 16 C 211/2001-27), krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel jím dovolávané okolnosti zakládající dobu pojištění neprokázal. Pokud jde o pracovní poměr u společnosti ČSD, podle krajského soudu žalovaná vyvinula dostatečné úsilí k obstarání nezbytných podkladů od zaměstnavatele. Naopak žalobce nedoložil žádné podklady, jež by jím dovolávané doby pojištění prokazovaly. Ve vztahu k době zaměstnání u společnosti FOFRSPOJ s. r. o. v období od roku 2004 do roku 2014 poté krajský soud dospěl k závěru, že žalobce sice prokázal existenci pracovněprávního vztahu, neprokázal však, že v tomto období vyvíjel pro zaměstnavatele jakoukoli výdělečnou činnost v rozsahu, který zakládá účast na pojištění ve smyslu § 27 zákona o důchodovém pojištění.

[12] NSS nejprve posoudil námitky stěžovatele vztahující se k období mezi roky 2004 až 2014. V tomto směru předesílá, že nezpochybňuje trvání zaměstnaneckého poměru stěžovatele vůči společnosti FOFRSPOJ s. r. o., ani že stěžovateli byla v období od 10. 1. 2005 do 20. 1. 2005 vyplacena dávka nemocenského pojištění. Tyto okolnosti ostatně akceptovala jak žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti, tak i krajský soud v bodě 25 napadeném rozsudku. *Samotná existence pracovního poměru v uvedeném období či výplata nemocenské dávky nicméně ještě neznamenají, že stěžovatel splnil rovněž podmínku doby účasti na důchodovém pojištění.*

[13] Podle § 11 odst. 1 písm. a) a odst. 2 věty první zákona o důchodovém pojištění platí, že u zaměstnanců v pracovním poměru je dobou pojištění doba účasti na pojištění zaměstnance, za kterého bylo v České republice zapláceno pojistné. Takovou dobou však není kalendářní měsíc, ve kterém *nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu* pojištěnce proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost *zakládající účast na pojištění*, pokud nešlo o omluvné důvody [stanovené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a) zákona o důchodovém pojištění].

pokračování

[14] NSS se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že stěžovatel neprokázal, že v období let 2004 až 2014 vyvíjel výdělečnou činnost ve smyslu § 27 zákona o důchodovém pojištění. Podle tohoto ustanovení lze totiž za výdělečnou činnost považovat pouze takovou činnost, která je *„vykonávaná v rozsahu, který zakládá účast na pojištění“*. Pokud jde o zaměstnance v pracovním poměru, jejich účast na důchodovém pojištění odpovídá *rozsahu účasti těchto osob na nemocenském pojištění* [§ 8 ve spojení s § 5 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění]. Podle § 6 zákona č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) přitom platí, že zaměstnanci jsou účastni na nemocenském pojištění, pokud vykonávají *zaměstnání* na území ČR a sjednaná částka započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání za kalendářní měsíc činí alespoň *částku rozhodnou* pro účast na pojištění. Výše rozhodného příjmu je stanovena v § 6 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění (jak uvedl krajský soud, od roku 2009 do 31. 12. 2011 se jednalo o částku 2 000 Kč, do 31. 12. 2018 o částku 2 500 Kč, a v současnosti o částku 3 500 Kč). Minimální částku 400 Kč pro účast na nemocenském pojištění stanovovala i předchozí právní úprava (§ 6 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců).

[15] Pro účast na nemocenském (a tedy i důchodovém) pojištění je tedy *vyžadován určitý započitatelný příjem dosažený v rámci výkonu zaměstnání*. Stěžovatel přitom svoji výdělečnou činnost ve smyslu § 27 zákona o důchodovém pojištění spatřuje v likvidování normativních zásob a prodávání zbytkových kabelů zaměstnavatele, za což si ponechával výtěžek jako mzdu. Ze sdělení stěžovatele nicméně plyne, že uvedenou činnost vyvíjel neoficiálně a bez příkazu či souhlasu zaměstnavatele, a sám si osvojoval příjmy z ní plynoucí. Nelze ji tedy považovat za činnost ve smyslu § 27 zákona o důchodovém pojištění, jež by byla prováděna v rámci *zaměstnání* (§ 6 zákona o nemocenském pojištění ve spojení s § 8 zákona o důchodovém pojištění). Stěžovatel navíc neprokázal ani výši svých výtěžků a jejich pravidelnost (údajně 5 000 Kč měsíčně), a tedy splnění podmínky dosažení započitatelného příjmu. V každém případě a především je však podstatné, jak korektně uvedl krajský soud v bodě 25 napadeného rozsudku, stěžovatelem vyvíjená činnost a z ní plynoucí takto pojatá „mzda“ nebyla nikde oficiálně vykazována a *nebyly z ní odváděny povinné odvody*. Tyto závěry mají oporu ve spisech, přičemž stěžovatel neprokázal opak. Nelze mu tudíž přisvědčit, že v období let 2004 do 2014 vyvíjel na základě jím popsaného jednání výdělečnou činnost ve smyslu § 27 zákona o důchodovém pojištění.

[16] Na uvedeném závěru nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel se zaměstnavatelem FOFRSPOJ, s. r. o., vedl dva úspěšné civilní spory o neplatnost rozvázání pracovního poměru. K započtení doby pojištění ve smyslu § 11 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění totiž nestačí prokázat *pouze* neplatné skončení pracovního poměru.

[17] Podle § 11 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění platí, že za dobu pojištění se u zaměstnanců v pracovním poměru *„považuje též doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu trval nadále jejich právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo ke skončení tohoto vztahu neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu,“*

splněna podmínka uvedená v § 8; podmínka zaplacení pojistného se přitom považuje za splněnou [podtrženo NSS]. Pro účely započtení doby pojištění a uplatnění fikce zaplacení pojistného jsou tedy stanoveny dvě podmínky: 1) podle pravomocného rozhodnutí soudu došlo ke skončení pracovního poměru neplatně, a současně 2) pokud by k neplatnému skončení pracovního poměru nedošlo, trval by nadále právní vztah zakládající účast na pojištění.

[18] Judikatura správních soudů akcentuje ochranu zaměstnance v případě neplatného ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele. Konkrétně z ní plyne, že náhrada mzdy, na kterou má zaměstnanec při neplatném skončení pracovního poměru nárok, je příjmem započitatelným do vyměřovacího základu pojistného, a doba účasti na pojištění od neplatného skončení pracovního poměru je dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění (např. rozsudek NSS ze dne 17. 5. 2004, č. j. 5 Ads 60/2003-47). Z hlediska smyslu právní úpravy přitom není rozhodné, zda náhrada mzdy náleží do okamžiku právní moci rozhodnutí o neplatnosti ukončení pracovního poměru, či až v návaznosti na takové rozhodnutí z důvodu, že zaměstnavatel pokračuje v protiprávním jednání nepřidělováním práce zaměstnanci (rozsudek NSS ze dne 7. 11. 2012, č. j. 3 Ads 41/2012-49).

[19] Ochrana zaměstnance poskytovaná § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění spočívá v návratu zaměstnance, s nímž byl neplatně ukončen pracovní poměr, do stavu před protiprávním jednáním zaměstnavatele. Aby však mělo dané ustanovení s ohledem na důchodové pojištění význam, musí chráněný pracovněprávní vztah sám zakládat účast na pojištění zaměstnance. Nestačí tedy prokázat pouze neplatnost skončení pracovního poměru, ale právě i existenci pracovněprávního vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Tuto podmínku lze prokázat např. vyplacením náhrady mzdy ze strany zaměstnavatele, s níž jsou spojeny povinné odvody, případně jiným způsobem, podle kterého bude zřejmé, že *pokud by nedošlo k neplatnému skončení pracovního poměru, zaměstnanec by vyvíjel výdělečnou činnost na území ČR a v rámci ní by dosáhl započitatelného příjmu*.

[20] Pokud jde o projednávaný případ, stěžovateli lze přisvědčit, že jeho pracovní poměr u zaměstnavatele FOFRSPOJ, s. r. o. byl v roce 1999 a 2001 skončen neplatně, a tudíž nadále trval. Stěžovatel však neprokázal, že by v případě, pokud by nedošlo k neplatnému ukončení pracovního poměru, nadále trvala jeho účast na důchodovém pojištění ve smyslu § 8 zákona o důchodovém pojištění (§ 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění).

[21] Stěžovatel sice namítá, že zaměstnavatel společnost FOFRSPOJ, s. r. o., mu neumožnil návrat do práce, ačkoli on sám trval na dalším zaměstnání. Nedokládá však žádný priznaný nárok na náhradu mzdy, z nichž by bylo možné mít za prokázané, že existence pracovněprávního vztahu stěžovatele a jeho zaměstnavatele v období od 2004 až 2014 zakládala účast stěžovatele na důchodovém pojištění. Naopak, podle skutkových zjištění učiněných žalovanou a krajským soudem zaměstnavatel stěžovatele FOFRSPOJ s. r. o., nevyvíjel v době, kdy se stěžovatelem byl neplatně ukončen pracovní poměr (poprvé dne 29. 1. 1999, podruhé dne 26. 3. 2001), již činnost. Jak upozornil krajský soud v bodě 24 napadeného rozsudku, z prohlášení jednatele společnosti FOFRSPOJ s. r. o.,

pokračování

učiněného do protokolu z jednání u OSSZ Hradec Králové dne 14. 6. 2005, vyplývá, že tato společnost již od 1. 1. 1999 nevykonávala žádnou činnost. Sám žalobce navíc do stejného protokolu uvedl, že ani on sám činnost od 1. 3. 1999 nevykonával. Tato skutková zjištění přitom mají oporu ve spisech [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. NSS proto neshledal důvod zpochybňovat závěr krajského soudu, podle něhož stěžovatel neprokázal, že by v období od roku 1999 do 2014 (včetně let 2004 až 2014, které jsou mezi účastníky řízení sporné) zaměstnavatel stěžovateli přiděloval práci, či za ni byl odměňován.

[22] Za této situací se nemůže § 11 odst. 2 věta třetí zákona o důchodovém pojištění uplatnit, neboť není prokázáno, že by v případě, pokud by stěžovatel neobdržel neplatnou výpověď, nadále trvala jeho účast na důchodovém pojištění. Dvojice neplatných výpovědí tedy stěžovatele vrátila pouze do situace, kdy podle skutkových zjištění žalované a krajského soudu zaměstnavatel stěžovatele (společnost FOFRSPOJ s. r. o.) již žádnou činnost nevykonával. Lze proto souhlasit se závěrem krajského soudu, podle něhož stěžovatel neprokázal, že v období od 2004 do 2014 konal pro zaměstnavatele výdělečnou činnost v rozsahu, který by zakládal účast na pojištění podle § 27 zákona o důchodovém pojištění.

[23] Jen pro úplnost NSS uvádí, že v projednávané věci není uplatnitelný právní názor vyslovený v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 9. 2013, č. j. 2 Ad 56/2012-81, jehož se stěžovatel v kasační stížnosti dovolává. V této věci považoval krajský soud účast žadatelky o starobní důchod na důchodovém pojištění za prokázanou nejen s ohledem na trvání pracovního poměru, ale zejména vzhledem ke svědecké výpovědi, která potvrdila, že žadatelka v dotčené věci skutečně pracovala na místě výkonu práce. Jedná se tudíž o skutkově odlišnou situaci, než je případ stěžovatele, který se doby účasti na důchodovém pojištění dovolává s ohledem na neplatné ukončení jeho pracovního poměru, a to aniž by jakkoli prokázal skutečný rozsah výdělečné činnosti v rozhodném období.

[24] Stěžovatel dále zpochybňuje závěr krajského soudu týkající se neprokázání doby pojištění u zaměstnavatele ČSD (nyní České dráhy a. s.). Rovněž v tomto případě stěžovatel namítá, že trval jeho pracovněprávní vztah, neboť rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 23. 11. 1989, č. j. 10 C 80/88-88, určil, že výpověď z pracovního poměru, kterou dal tehdejší zaměstnavatel ČSD žalobci dne 29. 10. 1987, byla neplatná.

[25] NSS nicméně postrádá bližší konkretizaci této kasační námítky. Námítky stěžovatele jsou pouze obecné a spočívají v tom, že jeho pracovněprávní vztah trval a stěžovatel v rámci něj vykonával výdělečnou činnost, resp. mu náležela náhrada mzdy. Stěžovatel však nekonkretizuje dobu trvání neplatně skončeného pracovního poměru ani dobu výkonu své výdělečné činnosti, resp. pobírání náhrady mzdy a její výši. Jak bylo přitom uvedeno, nestačí prokázat pouze neplatnost ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele, kterou vysloví pravomocné rozhodnutí soudu, nýbrž i skutečnost, že by trvala účast na důchodovém pojištění, pokud by k neplatnému skončení pracovního poměru nedošlo. Tyto obecné námítky, podle nichž postačí pouze prokázání neplatně ukončeného pracovního poměru, tudíž nejsou důvodné.

[26] Z osobního listu důchodového pojištění stěžovatele, jež je obsažen ve správním spise, navíc plyne, že stěžovateli byla započítána doba pojištění plynoucí ze zaměstnání v letech 1987 až 1990, tedy v době, kdy jeho pracovní poměr bývalý zaměstnavatel neplatně ukončil. Pokud se tedy stěžovatel domáhal započítání uvedených dob pojištění v jiném rozsahu, měl povinnost to prokázat. Krajský soud přitom v bodě 19 napadeného rozsudku správně uzavřel, že tak stěžovatel neučinil. Ve správním a soudním spise nejsou obsaženy žádné další doklady (jako např. výplatní pásky, složeny, či jiné důkazy), jimiž by stěžovatel doby pojištění dokládal. Takové podklady stěžovatel nedoložil ani nyní ke kasační stížnosti. Stěžovatel opakovaně předkládá rozhodnutí civilních soudů o neplatném skončení pracovního poměru, které však samo o sobě k prokázání doby pojištění nestačí. Neunesení důkazního břemena v této otázce stěžovatelem přitom nelze přičítat žalované. Jak totiž krajský soud správně konstatoval v bodě 19 napadeného rozsudku, ta vyvinula nezbytnou součinnost k ověření doby pojištění, když vyzvala bývalého zaměstnavatele stěžovatele k doložení odpovídajících dokladů, kterými již však tento zaměstnavatel nedisponoval (byly skartovány). Jelikož navíc stěžovatel nedoložil žádné další podklady, nelze uplatnit závěry již citovaného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 2 Ad 56/2012-81.

[27] Lze tedy shrnout, že NSS se v právě projednávané věci ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle něhož stěžovatel neprokázal, že k datu 7. 4. 2017, od něhož žádal o přiznání starobního důchodu, získal požadovanou dobu pojištění pro přiznání starobního důchodu. Krajský soud v prvním zrušujícím rozsudku č. j. 32 Ad 7/2018-116 poskytl stěžovateli dodatečný prostor k prokázání jím dovolávaných okolností a v bodě 53 jej poučil, jakým způsobem tak může učinit. Stěžovatel přesto ani v navazujícím správním a soudním řízení nedoložil žádné další podklady, kterými by získání sporných dob pojištění u výše uvedených zaměstnavatelů prokázal.

[28] NSS konečně nepřisvědčil ani poslední kasační námitce, kterou se stěžovatel domáhá zohlednění rozsudku krajského soudu ze dne 14. 6. 2022, č. j. 26 Co 100/2022-369, jímž mu byla přiznána náhrada škody ve výši ušlého zisku způsobené mu vydáním nezákonného rozhodnutí o uložení trestu zákazu řízení motorových vozidel, a započítání této doby do doby trvání důchodového pojištění. Tyto okolnosti stěžovatel přdestřel až v kasační stížnosti. NSS nicméně nemůže v řízení o kasační stížnosti přihlížet ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). Stejně tak není přípustné přezkoumat právní námitky, jež se váží k započítání těchto skutkových okolností jako doby pojištění (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovateli nic nebrání tyto okolnosti uplatnit v nové žádosti o přiznání starobního důchodu.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] S ohledem na výše uvedené dospěl NSS k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti. Proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl (výrok I.).

[30] V souladu s § 120 ve spojení s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. NSS nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel neměl v řízení

pokračování

úspěch. Žalované v řízení žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II.).

[31] Stěžovateli byla usnesením NSS ze dne 14. 9. 2022, č. j. 7 Ads 234/2022-29, ustanovena zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti advokátka Mgr. et. Mgr. Petra Petrů. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). NSS přiznal ustanovené zástupkyni za řízení o kasační stížnosti odměnu za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], dále pak za jeden úkon spočívající v nahlédnutí do spisu [§ 11 odst. 3 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby náleží ustanovené advokátce odměna ve výši 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu) a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tj. celkem 3 900 Kč za *tři úkony právní služby*. NSS nicméně nepřiznal ustanovené zástupkyni odměnu za další poradu s klientem v délce půl hodiny, neboť ta nepřesáhla jednu hodinu [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu]. Celkem tedy ustanovené zástupkyni náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3 900 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí (výrok III.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu